

ОЦІНКА ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ТА М'ЯСНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ ПРИ МІЖПОРОДНОМУ СХРЕЩУВАННІ

Інститут тваринництва степових районів ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» УААН –
Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства

Сучасний стан розвитку ринкових відносин у кожній галузі тваринництва, свинарства зокрема, вимагає ефективних розробок і впровадження селекційних програм, які забезпечили б прибутковість і рентабельність економіки України.

Подальша інтенсифікація галузі свинарства можлива в умовах впровадження в господарствах високоефективних методів розведення та племінної роботи, які базуються на сучасних селекційно-генетичних досягненнях, здатних забезпечити значне зростання продуктивності свиней та покращити якість свинини. Одним з таких методів є міжпородна гібридизація, ефективність якої залежить від багатьох прийомів, і в першу чергу від поєднання порід та ліній. Тому важливим явищем у збільшенні прояву гетерозису при міжпородно-лінійному схрещуванні є вивчення впливу порід, типів та ліній на їх комбінаційну здатність.

Останнім часом для покращення м'ясних якостей використовуються кнури спеціалізованих порід дюроч та бельгійського ландрас. Ці породи вивчалися в системі схрещування з свиноматками української степової білої породи для збільшення виробництва високоякісної свинини.

З метою вивчення доцільності використання кнурів порід дюроч та бельгійського ландрас передбачалося виявити кращі комбінаційні міжпородні поєднання за швидкостиглістю, витраті корму та м'ясо-сальних якостей методом контрольної відгодівлі.

При поєднанні свиноматок української степової білої з кнурами дюроч підсвинки досягли живої маси 100 кг на 9 днів раніше. Середньодобовий приріст перевищував на 74 г (11,1%) при меншій затраті корму на 1 кг приросту на 0,06 к.од. (9,8%), а при поєднанні маток української степової білої з кнурами породи бельгійський ландрас відповідно на 13 днів (7,4%), при достовірній різниці $P > 0,999$ (табл. 1).

1. Відгодівельні якості молодняка при різних поєднаннях генотипів ($M \pm m$)

Поєднання	n	Вік досягнення живої маси 100 кг, дні	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1кг приросту, к.од.
УСБ х УСБ	12	189±3,64	673,0±22,87	3,70±3,32
УСБ х Д	12	180±3,64	750,0±23,05	3,74±1,27
УСБ х Л	12	176±2,24	780,0±17,90	3,70±1,64

Примітка: УСБ – українська степова біла; Д – дюроч; Л – ландрас;

Контрольний забій підсвинків проведено при досягненні ними живої маси 100 кг. Встановлено, що помісний молодняк поєднання маток української степової білої породи з кнурами породи дюроч перевищує чистопородних УСБ з виходу м'яса на 4,2%, площі "м'язового вічка" на 7,0 см², масі окосту на 1,2 кг, а при поєднанні маток української степової білої з кнурами ландрас відповідно – на 3,3%, 4,0 см², 1,4 кг (табл. 2).

2. М'ясо-сальні якості піддослідних свиней при різних поєднаннях генотипів (M±m)

Поєднання	n	Забійний вихід, %	Площа "м'язового вічка", см ²	Маса окосту, кг	Довжина туші, см	Товщина шпикю, мм
УСБхУСБ	6	76,2±0,40	32,7±0,39	10,7±0,15	97,0±0,64	28,0±0,47
УСБхД	6	80,1±0,74	39,7±0,61	11,9±0,21	102,0±0,82	25,0±0,42
УСБхЛ	6	79,5±0,77	37,3±0,60	12,1±0,17	103,0±0,87	24,0±0,39

Вивчення економічної ефективності при різних поєднаннях порівняно з чистопородними тваринами української степової білої породи на відгодівлі свідчить про те, що від кожної голови при відгодівлі до живої маси 100 кг одержана додаткова продукція.

Таким чином, використання кнурів спеціалізованих м'ясних порід дорок та бельгійський ландрас у системі гібридизації для одержання товарних гібридів у свинарстві показує на великі резерви в підвищенні відгодівельних та м'ясних якостей в умовах півдня України.

УДК 636.082.11:636.226.23

О.І. ЛЮБИНСЬКИЙ

ГЕНЕТИЧНА СТРУКТУРА ПОЛІМОРФНИХ БІЛКОВИХ СИСТЕМ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ ПРИКАРПАТСЬКОГО ТИПУ

Подільська державна агротехнічна академія

Процес виведення і удосконалення порід молочної худоби передбачає вивчення їх генофонду за поліморфними системами крові.

Прикарпатський тип української червоно-рябої молочної породи сформовано з використанням на симентальській основі плідників монбельярдської і червоно-рябої голштинської порід. Селекційні процеси консолідації типу вимагають розробки і впровадження нових більш результативних прийомів комплексної оцінки продуктивних якостей тварин, відбору і підбору.

Генетичні поліморфні білки мають достатньо стійку структуру. Мінливість поліморфізму у порід одного кореня залишається в певних межах. Разом з тим відмінності споріднених порід і типів обумовлені видом продуктивності худоби, генофондом вихідної або поліпшувальної породи, особливістю лінійної структури.

Дослідження проведені на коровах української червоно-рябої молочної породи племзаводу агрофірми ім. Суворова Чернівецької області. Типи трансферину, амілази і церулоплазміну визначали методом електрофорезу в крохмальному гелі. При ідентифікації фореграм не виділяли окремі типи трансферину D₁D₁, D₂D₂, а зараховували їх до типу DD.

За трансфериновим локусом виявлено п'ять фенотипів: AA (0,09), DD (0,42), AD (0,41), AE (0,03), DE (0,05). Генна частота алеля Tf A – 0,31±0,033, Tf D – 0,65±0,034, Tf E – 0,04±0,014.